

19. OKTOBER 2014

KIRKENS NØDHJELP

TV-AKSJONEN **NRK**

VANN FORANDRER ALT

H.K.H. KRONPRINS HAAKON
Høy beskytter for TV-aksjonen NRK Kirkens Nødhjelp

Foto: Solve Sundsbø / Det kongelige hoff

ALLE SKAL FEIRES I 40-ÅRSJUBILEET FOR TV-AKSJONEN NRK

I år skal vi feire 40 år med frivillighet og medmenneskelighet som hvert år får nordmenn til å gå med bøsse for TV-aksjonen. 100 000 bøssebærere går fra dør til dør for å samle inn penger til en god sak en søndag i oktober. 7000 mennesker arbeider frivillig i ukene og månedene før aksjonen for at hvert hjem i hver by og bygd, fjelltopp og dalføre skal få besøk av en bøssebærer.

Kongehuset, ordførere, næringslivet, idrettslag, fagforeninger, bakeren på hjørnet, fine fruer og mannen i gata. Hele det norske samfunnet bidrar til TV-aksjonen hvert eneste år. Etter en knallstart i 1974 har TV-aksjonen blitt en folkekjær tradisjon og samlet inn syv milliarder kroner til hjelp for mange millioner mennesker.

I år går TV-aksjonen til Kirkens Nødhjelps arbeid med vann. Sammen skal vi sikre varig tilgang til rent vann for over én million mennesker.

Hurra for TV-aksjonen 40 år, la oss gå for 40 till!

VANN ER GRUNNLAG FOR ALT

Alle foto: Greg Rødland Buick

Tigist må stå opp før solen. Hendene finner de to tomme plastkannene på veien ut døra. På vei gjennom landsbyen kommer det flere jenter ut av tussmørket, med plastkanner i hendene, og praten er allerede i gang. De er unge, vanddunkene er fortsatt lette, og de første solstrålene lyser opp den åpne plassen midt i landsbyen.

SYK AV VANN

Et øyeblikk lar Tigist tankene vandre langs stien som fortsetter videre østover, ut av landsbyen, over åskammer, forbi andre landsbyer, en time, to, på bare føtter. Det er lenge siden forrige regn. Er det fortsatt vann i bekken, eller må de gå enda lenger? Tigist vet at stillestående, grumsete vann kan gjøre dem alle syke. Diaré tapper kroppen for næring og væske. For de minste og svakeste er det ofte dødelig.

FARLIG VANNJAKT

På turen tilbake med 20 liter vann begynner det å verke i føttene, ryggen, skuldrene og armene. Hun holder på å miste taket i dunkene, og hun må sette dem ned et øyeblikk for å bytte grep. Noen ganger blir det nesten mørkt før hun kommer hjem. Tigist vet om jenter som har blitt voldtatt mens de henter vann. Hun er femten år, og den evige jakten på rent vann er hennes skjebne, helt til hun en dag får en datter som blir gammel nok til å overta. Kvinner bærer halve himmelen, sier de gamle. Tigist vet hvor mye en halv himmel veier.

Lillebror Tsegaye kan hjelpe til med vannhenting fra pumpen i landsbyen. Tigist står og passer på at alt vannet havner i vannkannen. Så tar de hver sin breddfulle dunk og rusler tilbake til huset.

Faren til Tigist, Birhanu er eneste mann i vannkomiteen. Han ble valgt inn i komiteen som mekaniker, fordi han er en ekspert i å fikse ting og se til at alt fungerer som det skal.

BORET BRØNN

For drøyt ett år siden kom en stor borerigg til landsbyen. Larmen var øredøvende, og bakken ristet. Etter hvert som boret forsvant ned i bakken, førti, femti, seksti meter, begynte hun å kjenne seg motløs. Men plutselig sto vannspruten opp av borehullet, og alle som så på slapp jubelen løs. De neste dagene ble brønnkonstruksjonen støpt, en håndpumpe ble installert, og innhegningen ble bygget. Og i dag står den der, denne forunderlig enkle innretningen som har forandret så mange liv.

KVINNENE STYRER VANNET

To ganger om dagen kommer lederen for vannkomiteen og åpner porten til brønnen. Hengselen er laget av en gammel strandsandal, men alle respekterer reglene. Hver familie betaler en månedsavgift på to birr for å få hente vann fra brønnen. I et samfunn der familiene strever for å være selvforsynte med mat, er 60 øre en stor utgiftspost, men avgiftene skal dekke vedlikehold og reparasjoner.

I begynnelsen stusset noen over at flertallet i vannkomiteen, som skulle styre vannfordelingen, var kvinner. Tigist synes det er helt naturlig, det er jo kvinnene som alltid har hentet vann!

SPIRE TIL UTVIKLING

Med en oppvekst der vannhenting har tatt store deler av dagen, henger Tigist fortsatt etter på skolen. Men etter ett år med den nye brønnen er hun allerede på god vei til å ta igjen det forsømte. Hun bruker flere timer på lekser utenom skoletiden. Foreldrene er stolte av henne og fast bestemte på å gjøre alt de kan for at hun skal få seg en utdanning. De har blitt enige om at hun bør bli lege, men Tigist drømmer om å bli lærer.

ØNSKEBRØNNEN

Andre steder i verden kaster mennesker mynter i brønnen for at ønskene deres skal gå i oppfyllelse. Men for Tigist er brønnen i seg selv en drøm. Brønnen sparer henne for flere timers slit hver eneste dag. Brønnen holder henne utørst og mett, ren og frisk. Brønnen gir henne tid til å lære. Tigist bærer fortsatt vann, og hun drømmer fortsatt om et bedre liv for seg selv og familien. Men brønnen har gitt henne en start på veien ut av fattigdommen. Tigist går fortsatt, men med lettere skritt.

Dette går TV-aksjonen "Vann forandrer alt" til:

VANN TIL ÉN MILLION MENNESKER

I år skal pengene fra TV-aksjonen gi én million mennesker varig tilgang til rent vann. For bare 200 kroner kan du gi vann til ett menneske for resten av livet.

Tilgang til rent vann dreier seg ikke om å bli utørst, det betyr at mennesker overlever og holder seg friske. Tilgang til vann sikrer avlinger og mat til befolkningen. Kvinner og barn får muligheten til utdanning og arbeid når de ikke må bruke mange timer hver dag på å gå etter rent vann. Når turen etter vann blir kortere er de også mindre utsatt for vold og seksuelle overgrep. Kirkens Nødhjelp vil også sette opp latriner og gjøre andre tiltak for å bedre sanitære forhold og hygiene.

MIDLENE FRA TV-AKSJONEN SKAL DERFOR GÅ TIL VANNPROSJEKTER I 8 LAND:

SUDAN - VANN REDDER LIV OG HINDRER KONFLIKT

TV-aksjonen skal gi 300 000 mennesker varig tilgang til rent vann.

Sudan har vært preget av krig og konflikt i mange tiår. Kirkens Nødhjelp arbeider hovedsakelig i Darfur som ligger i Sahel-beltet. Et område som de siste tiårene stadig oftere blir rammet av alvorlig tørke og påfølgende sult. Vann er en knapp ressurs og kampen om tilgang både skaper og forsterker konflikt i området. Kirkens Nødhjelp gir allerede 350 000 mennesker tilgang til vann i landet. Med TV-aksjonen kan vi sammen doble innsatsen.

Foto: Paul Jeffrey

SØR-SUDAN - VANN VERNER MOT VOLD OG OVERGREP

TV-aksjonen skal gi 100 000 mennesker varig tilgang til rent vann.

Før og etter at Sør-Sudan ble selvstendig i 2011 har mange hundretusen mennesker flyktet og emigrert fra Sudan og andre naboland. Kirkens Nødhjelp har en lang historie i landet og arbeider med å skaffe varig tilgang til vann for internt fordrevne og lokalsamfunn. Væpnet konflikt øker faren for at kvinner og barn skal bli utsatt for vold og seksuelle overgrep på lange turer etter vann. For å sikre varig tilgang til vann skal Kirkens Nødhjelp blant annet bore brønner og installere håndpumper til mange tusen mennesker.

ETIOPIA - VANN GIR UTDANNELSE OG ARBEID

TV-aksjonen skal gi 180 000 mennesker varig tilgang til rent vann.

Høy befolkningsvekst, tørke, klimaendringer, manglende finansiering og få brønner er årsaker til vannkrisen i Etiopia. Dårlig tilgang til vann forårsaker sykdom og matmangel. Å hente vann er kvinner og jenters ansvar, et arbeid som kan stjele barns skolegang og kvinners mulighet til arbeid og samfunnsdeltakelse. I Etiopia vil Kirkens Nødhjelp både bore nye og rehabilitere gamle brønner, men også gi opplæring til lokal-samfunn i hvordan man tar godt vare på verdifulle vannressurser.

SOMALIA - VANN HINDRER FLUKT OG DØD

TV-aksjonen skal gi 160 000 mennesker varig tilgang til rent vann.

Somalia har de siste årene opplevd gjentatt tørke og i 2011 ble det meldt om hungersnød i flere provinser. Flere hundretusen mennesker blir drevet på flukt hvert år på grunn av konflikt og tørke. Kirkens Nødhjelp arbeider med å skaffe varig tilgang til rent vann slik at menneskene ikke må begi seg på flukt med fare for livet. Tilgang til vann sikrer også avlinger slik at befolkningen får mat. For å få til dette vil Kirkens Nødhjelp blant annet anlegge nye vannborehull som vil gi flere tusen mennesker tilgang til rent vann.

TANZANIA - KAMP MOT KORRUPSJON GIR TILGANG TIL VANN

TV-aksjonen skal gi 50 000 mennesker varig tilgang til rent vann.

Tørke og dårlig infrastruktur for vann fører til at kvinner og barn ofte bruker mange timer hver dag på å hente vann. Det fører også til at avlinger ofte slår feil og at buskap dør. Når vannmagasinene tømmes opplever også landet en alvorlig brist på elektrisitet. For at tanzanianere selv skal kunne skaffe seg tilgang til vann jobber også Kirkens Nødhjelp med å lære opp folk i å lese regnskap så de kan bli "korrupsjonsjegere". Dette arbeidet har allerede skaffet flere tusen tilgang til vann som før ble monopolisert av offentlige tjenestemenn. I Tanzania skal Kirkens Nødhjelp blant annet installere anlegg for oppsamling av regnvann og gi opplæring til nye grupper med korrupsjonsjegere.

AFGHANISTAN - VANN FØRER TIL SAMFUNNSUTVIKLING

TV-aksjonen skal gi 100 000 mennesker varig tilgang til rent vann.

Tørke, skjev fordeling og umoderne landbruksmetoder fører til at bare 10 prosent av mennesker på landsbygda i Afghanistan har tilgang til rent vann. Fordi henting av vann verden over er en oppgave som oftest utføres av kvinner og jenter fører manglende vannressurser til et enda større gap mellom kjønnene i et patriarkalsk samfunn. Kirkens Nødhjelps vannprogrammer og involvering av kvinner i prosjektene minsker gapet. I Afghanistan er et av TV-aksjonsprosjektene å anlegge et rørlednings-nett som vil strekke seg mange kilometer og gi vann til over 50 000 mennesker.

PAKISTAN - FLOM KAN ØDELEGGE TILGANGEN TIL RENT VANN

TV-aksjonen skal gi 78 000 mennesker varig tilgang til rent vann.

Pakistan er det landet i verden som er mest utsatt for store flommer. De siste årene har mellom 10 og 20 millioner mennesker blitt rammet av flom hver høst. Flomvannet fører ofte til at kloakk flyter over og forurenser drikkevannskilder. I Pakistan skal Kirkens Nødhjelp blant annet installere og reparere håndpumper som vil gi tilgang til rent vann for flere tusen mennesker i året.

HAITI - VANN FOREBYGGER SYKDOM OG SMITTE

TV-aksjonen skal gi 50 000 mennesker varig tilgang til rent vann.

Fire år etter jordskjelvet som la hovedstaden i grus mangler fortsatt 40 prosent av innbyggerne i Haiti tilgang til rent vann. Landet har utfordringer både med kraftige regnperioder som fører til oversvømmelse og perioder med tørke. Mange bor langt fra nærmeste vannkilde, vannet er ofte ikke rent nok til å drikke, og ved å drikke og vaske seg i det, risikerer man smitte og sykdom. Etter kolera-utbruddet i 2010 er antallet sykdomstilfeller og dødsfall ennå høyt. Tilgang til rent vann og gode sanitærforhold er helt nødvendig for å få bukt med smitten. Med TV-aksjonspengene skal Kirkens Nødhjelp i Haiti skaffe rent vann og drive hygieneundervisning på små steder som ellers ikke får hjelp.

Hvis du er interessert i flere konkrete tiltak og forklaringer på hvorfor og hvordan pengene skal brukes kan du gå inn på blimed.no

UTEN VANNPUMPEN HADDE VI VÆRT HISTORIE

Først når Aday kan se grensen til Etiopia med egne øyne, slipper hun sekken ned på bakken, og lar seg synke sammen. Hun kommer til å overleve.

TØRKE, SULT, DØD

Senere, i den relative tryggheten i leiren, etter litt mat, en flaske vann, noen timers søvn, da melder tankene seg. I løpet av de fem døgnene til fots har sulten krevd tre ofre i storfamilien. Aday er 64 år gammel, hun har opplevd tørke før. Hun har sultet, sett barn sulte, sett venner og slektninger dø. Men hun kommer aldri til å glemme synet av kvinnene som måtte legge fra seg døende barn langs stien for å kunne redde de andre. Den stadig mer intense tørken, ofte i hælene på krigshandlinger, fører til slike umulige, grusomme valg.

VANNSKILLET MELLOM LIV OG DØD

I Gedo-provinsen sørvest i Somalia, i det samme katastrofeområdet som Adays hjemsted, ligger det en annen liten landsby. Midt i det samme, mistrøstige, ørkenlignende landskapet er denne landsbyen en grønn, frodig oase. Maisplantene står høye i rader, og like bortenfor vokser bananer, sitroner og bønner.

Nede ved elveleiet harker en dieselmotor seg høyløst i gang. Øyeblikket etter spruter ellevannet ut av et stort vannrør og ned i et lite basseng, der det ledes i åpne rør ut i åkrene og fordeles slik at hver eneste plante får akkurat nok vann til å bære frukt.

PUMPE FOR LIVET

– Det har ikke regnet på snart fire år. Jeg kan aldri huske å ha sett så lav vannføring i elven. Vi kunne aldri klart å få vannet opp hit og ut på åkrene uten hjelp, sier Abdi.

DETTE ER KIRKENS NØDHJELPS VANNARBEID:

- Kirkens Nødhjelp arbeider med å skaffe tilgang til rent vann i 15 land på tre kontinenter.
- Trygt og rent vann er et av de første prekære behovene som oppstår etter en katastrofe. Kirkens Nødhjelp er Utenriksdepartementets foretrukne partner for å levere vann i krisesituasjoner.
- Av Kirkens Nødhjelps beredskapsgruppe på 80 medarbeidere, er mange ingeniører og spesialister på vann.
- I 2012 skaffet Kirkens Nødhjelp tilgang til trygt vann for 1 123 200 mennesker.

Hun er enke, mor til fire og bestemor til elleve. Selv i en av de mange såkalte normale tørkeperiodene ville familien hatt små sjanser for å overleve uten hjelp. I 2009 ble Abdi og hennes familie utpekt som spesielt sårbare av Kirkens Nødhjelps ansatte i Somalia. Vannpumpen de fikk installert har utgjort en enorm forskjell for hele landsbyen.

– Uten vannpumpen hadde vi vært historie, sier Abdi. Men Abdis vannpumpe er en historie i seg selv. Det er en historie om avlinger som ikke slo feil, om husdyr som ikke døde, om en familie som ikke måtte flykte, om barn og barnebarn som ikke sultet ihjel, om mennesker med overskudd til å hjelpe andre. En historie som gir håp.

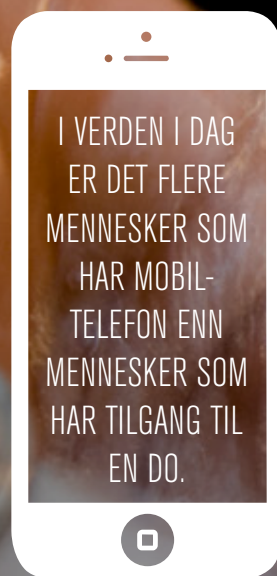

Foto: Paul Jeffrey

VERDENS VANNFAKTA

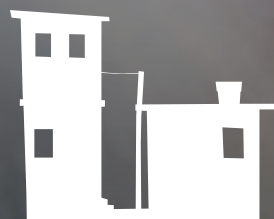

I løpet av en dag bruker jenter og kvinner 200 millioner arbeidstimer på å hente vann til sine familier. Dette er det samme som å bygge 28 Empire State-bygninger hver dag.

Av de
60 000 000

menneskene som flytter til verdens byer hvert år, flytter til de fleste til provisoriske bebyggelser uten tilgang til sanitære fasiliteter.

Mennesker som lever i slummen betaler 5-10 ganger så mye for en liter vann sammenliknet med rike mennesker i samme by.

90 % av dødsfallene fra diaré-relaterte sykdommer er barn under 5 år, hovedsakelig i utviklingsland.

Halvparten av verdens sykehussenger opp-tas av pasienter som lider av sykdommer assosiert med manglende tilgang til trygt vann, sanitære fasiliteter og dårlig hygiene.

780

millioner har ikke tilgang til rent vann. Det er cirka hvert niende menneske på jorda.

Investeringer i rent vann skaper økonomisk vekst. Gjennomsnittlig gir 1 krone investert i vann tilbake 8 kroner. Mange steder er dette langt høyere.

Ved å skaffe varig tilgang til vann for en million mennesker, blir

3,5

millioner arbeidstimer spart hver dag.

Undersøkelser fra 45 utviklingsland viser at kvinner og barn har hovedansvaret for å hente vann. Dette tar ofte mange timer hver dag og gjør at de ikke får gå på skole, gjøre inntektsgenererende arbeid eller ta seg av familiemedlemmer.

443

millioner skoledager går tapt hver dag på grunn av vannrelaterte sykdommer.

Mer enn 3,4 millioner mennesker dør hvert år av sykdommer relatert til mangel på trygt vann, sanitære fasiliteter og hygiene. 99 prosent av disse dødsfallene skjer i utviklingsland.

+ 4,100

barn dør hver dag av diaré. I tillegg dreper feilernæring, skittent vann, manglende tilgang til do, sanitære fasiliteter og hygiene 2350 hver dag.

En nordmann som tar en 5 minutters dusj bruker mer vann enn det en gjennomsnittsperson i et utviklingsland bruker på en hel dag.

DET NYTTER:

2009: 2013:

Et barn døde av vannrelaterte sykdommer hvert 15. sekund. Et barn døde av vannrelaterte sykdommer hvert 21. sekund.

I løpet av én time blir dette 240 dødsfall i 2009 og 171 i 2013.

Denne lille forskjellen redder livet til

1656

barn hver dag.

ALL VERDENS FORSKJELL

- Dette er det beste vannet jeg har smakt, sier Kirkens Nødhjelps generalsekretær, Anne-Marie Helland. Kilden hun drikker av, slukker ikke bare tørsten. Den fjerner fattigdom.

I landsbyen Koka sør i Etiopia er lokalbefolkningen samlet rundt den to uker gamle brønnen, boret og bygd av et vannteam fra Kirkens Nødhjelps lokale partnerorganisasjon. Historiene er mange:

- Før brukte vi mange timer på å hente vann, forteller en kvinne.
- Ofte måtte vi drikke vann fra dammer som også dyrene drakk av, sier en annen.
- Barna våre var plaget av diaré og sykdommer, istemmer en tredje.

EN NY BEGYNNELSE

Én million mennesker i Etiopia har fått rent og trygt vann gjennom Kirkens Nødhjelps vannprosjekter. Nå går det et «vannskille» også i Koka-folkets liv. Den nye brønnen utgjør all verdens forskjell for hvert eneste menneske i landsbyen. Siden 1947 har Kirkens Nødhjelp jobbet for, og sammen med, de menneskene som trenger det mest.

Anne-Marie Helland, generalsekretær i Kirkens Nødhjelp, står ved vannpumpen i Koka, en landsby i Etiopia. TV-aksjonen skal gi 180 000 mennesker varig tilgang til vann i landet.

Kirkens Nødhjelps historie går tilbake til tiden etter andre verdenskrig. Da Europa lå i ruiner var det de sivile i Frankrike, Nederland og Belgia som fikk hjelp. Men kirkens folk så at nøden var enda større i det sønderknuste Tyskland. «Menighetspleiernes Landsforbund» vedtok i 1947 å sette i gang en aksjon for nødlidende mennesker i Tyskland. Dette engasjementet vokste etterhvert til Mellom-Europa og Midt-Østen, og fikk navnet Kirkens Nødhjelp.

UT AV FATTIGDOM

- Kirkens Nødhjelp tror at mennesker som lever i fattigdom selv er i stand til å skape en bedre tilværelse. Men da må de av og til få litt hjelp; som til å bygge en brønn, sier Helland engasjert.

Med en trygg vannkilde midt i landsbyen kan jentene nå gå på skole, istedenfor på vandring etter vann. Voksne og barn får bedre helse, og det gir mer tid både til utdanning og innteksgivende arbeid.

- De får rett og slett flere muligheter til å finne sin egen vei ut av fattigdom, sier Helland.

Kampen mot fattigdom er den viktigste kampen Kirkens Nødhjelp kjemper, gjennom akutt nødhjelp, langsiktig bistand og påvirkning av politiske prosesser. Å gi mennesker varig tilgang til vann er å gi de tilgang til muligheter som kan skape varig endring: Helse, skole og jobb forhindrer fattigdom.

VANN GIR MAKT

I Koka har landsbyen valgt en vannkomité som har ansvar for å drifte brønnen. Alle komiténs medlemmer er kvinner. De krever inn en liten avgift fra innbyggerne, den lønner en mekaniker som vedlikeholder vannpumpa. Vann er fremdeles kvinnes oppgave, men med nøkkelen til brønnen og alle vervene i vannkomitéen får de nå økt innflytelse i samfunnet. Av de rundt 1.4 milliarder mennesker som lever i fattigdom i dag utgjør kvinner over 70 prosent. Kirkens Nødhjelp ser på styrking av kvinners rettigheter som en forutsetning for å redusere fattigdom. Det handler om lik tilgang til ressurser og makt.

DETTE ER KIRKENS NØDHJELP

Kirkens Nødhjelp kjemper sammen med mennesker over hele verden for å avskaffe fattigdom og bekjempe urett.

Kirkens Nødhjelp gir livreddende nødhjelp i katastrofer og jobber langsiktig for utvikling i lokalsamfunn. For å fjerne årsaker til fattigdom kreves grunnleggende og systematiske endringer. Derfor arbeider Kirkens Nødhjelp med å påvirke myndigheter, næringsliv og religiøse ledere.

- Kirkens Nødhjelp har kontorer i 21 land og medarbeidere i 30 land.
- Kirkens Nødhjelp og partnere hjelper hvert år tre millioner mennesker.
- Kirkens Nødhjelp samarbeider med organsisasjoner og mennesker på tvers av religioner.
- Kirkens Nødhjelp arbeider sammen med lokale partnerorganisasjoner, fordi de best kjenner lokale forhold; sosialt, politisk og økonomisk. Å jobbe med lokale partnere koster mindre, og monner mer i de landene Kirkens Nødhjelp jobber.
- Kirkens Nødhjelp er medlem av ACT Alliance, en av verdens største humanitære allianser.

Alle bilder: Kirkens Nødhjelp, Jon Frydenborg

DRØMMER OM VANN

Etiopia er et av TV-aksjonslandene NRK vil fokusere på for å informere og engasjere Norges befolkning i den åtte timer lange sendingen. Allerede nå har Haddy N'jie og Gjermund Thornholm vært i landet for å lage reportasjer om betydningen av vann.

Noen støvete, tørre timer fra hovedstaden Addis Abeba kommer NRK-teamet til Adiakala helsesenter i Semre, Tigray, nord i Etiopia. Senteret ble bygget for rundt to år siden, med rør, vask og kraner, men ikke tilgang til vann. Det må de høygravide kvinnene og deres familier ta med selv eller hente flere kilometer borte.

Jordmoren Belethy Teka forteller at alle i området vet at de må ta med seg vann. I tillegg går to esler i skyttelgang mellom helsesenteret og nærmeste vannpunkt. Det er ikke alltid hun har mulighet til å vaske hendene mellom pasienter. Selv om hun vet at det er feil, har hun ofte bare alkohol tilgjengelig for å vaske hendene sine. Hvis det ikke er blod på teppene må de overføre dem til neste pasient fordi de ikke har vann til å vaske dem.

Kalaita Tekay har kommet til helsestasjonen for å føde sitt første barn. Moren hennes, Gidena Tekay, og bestemoren, Dinknesh Yinilaw, er med for å hjelpe til. Dinknesh husker en tid da vannmangelen ikke var like stor. Hun forteller at klimaet har endret seg. Det er færre steder å hente vann og man må gå mye lenger for å komme til dem. Kvinnene på helsestasjonen er enige om at det viktigste nå er å få vann, og alle drømmer om en kran til hvert sitt hus.

Vann kan utgjøre enorme forskjeller. TV-aksjonen NRK 2014 skal skaffe varig tilgang til rent vann for over en million mennesker.

KARI BUCHER
TV-aksjonsleder

INGEN FOR STOR, INGEN FOR LITEN FOR TV-AKSJONEN

- Jeg skulle ønske jeg kunne gi hver eneste frivillig og bøssebærer en klem. 40 år med TV-aksjonen sier noe veldig fint om nordmenn og det skal feires, sier TV-aksjonsleder Kari Bucher.

Etter en knallstart i 1974 har TV-aksjonen blitt en folkekjær tradisjon. 100 000 går med bøsse fra dør til dør for å besøke de 2,2 millioner hjem i hver by og bygd, fjelltopp, fjord og dalføre. Syv milliarder kroner til hjelp for mange millioner av mennesker er samlet inn.

- Størrelsen og effekten av TV-aksjonsresultatene er enorme. Men det hadde vært umulig å oppnå uten engasjementet hele Norges befolkning og norsk samfunnsliv viser i den store dugnaden, sier Bucher.

HØSTENS HELTER: BØSSEBÆRERE OG FRIVILLIGE

I 1978 organiserte Brynjulf Loen, TV-aksjonsleder i Sogn og Fjordane, innsamlingen i kommunekomiteer. Dette ble så vellykket at den ennå er organisert i 500 kommune- og bydelskomiteer i Norge.

- Bøssebærerne og de frivillige, med ordføreren i spissen, er våre helter. Med deres deltakelse og engasjement blir det mulig for 70-80 prosent av Norges befolkning å delta i TV-aksjonen ved å gi penger, sier Bucher.

GAMMEL TRADISJON OG NYTT ENGASJEMENT

- Jeg møter flere som har "arvet" vervet og engasjementet fra sine foreldre. Nå er det også mange jeg møter som er kommet til Norge for få år siden, men like fullt engasjerer seg for dugnad og fellesskap gjennom TV-aksjonen, sier Bucher.

Nå står den åtte timers sendingen som en populær bauta sammen med det lokale engasjementet og innsamlingen. Vaffelsteking og basarer skjer side om side med engasjement på facebook og billedkonkurranser på instagram.

- TV-aksjonen er blitt en tradisjon hvor kjernen er så sterk at man kan våge å fornye seg. Alle skal få være med i TV-aksjonen og de skal få involvere seg på den måten som er naturlig for dem, sier Bucher.

VI UTGJØR EN FORSKJELL OG DET NYTTER

I år skal én million mennesker få tilgang til rent vann som gir et lettere liv og en lysere fremtid.

- Det er flott at årets tema er så fundamentalt som tilgang til vann, forutsetningen for alt liv. På jordkloden er det ennå nok ferskvann til alle mennesker, men mange har ikke tilgang. Dette er noe vi kan gjøre noe med. Som i så mange av TV-aksjonens temaer kan hver og en av dere gjøre en forskjell, sier Bucher, før hun legger til:

- Kirkens Nødhjelp har, sammen med andre organisasjoner, arbeidet for å skaffe vanntilgang i mange år. Det gjør en forskjell: i 2009 døde et barn hvert 15. sekund av vannrelaterte sykdommer, i 2013 var dette utvidet til et barn hvert 21. sekund. Disse seks sekundene sparer livet til 1656 barn hver dag, avslutter Bucher.

HVOR MYE VANN SOM BENYTTES FOR Å PRODUSERE VARER VI SER PÅ SOM EN SELVFØLGE:

1 kg brent kaffe: 21 000 liter vann.
1 PC: 16 600 liter vann.
1 kg lær: 15 455 liter vann.
Ett egg: 200 liter vann.
En liten flaske øl: 75 liter vann.
En olabukse: 11 000 liter vann

(kilde: vvsforum.no)

TV-AKSJONEN TRENGER DEG!

TV-aksjonen er helt avhengig av din innsats. Rundt 7000 frivillige skal mobilisere og organisere 100 000 bøssebærere til aksjonsdagen. TV-aksjonen er verdens største dugnad og innsamling. Det som gjør den helt unik er likevel det lokale engasjementet. Som frivillig kan du jobbe med mange forskjellige oppgaver og velge selv hvor mye tid og ressurser du bruker. Bidra til den store dugnaden med det du er god på!

DU KAN JOBBE SOM FRIVILLIG FOR EN KOMMUNE- ELLER BYDELSKOMITÉ:

Ta kontakt med fylkesaksjonsleder for å få kontakt med din komité. Kontaktinformasjon finner du på baksiden av brosjyren.

NOEN AV OPPGAVENE I KOMITEEN:

- Oppdatere kart og roder.
- Motta kampanjemateriell og distribuerer dette.
- Ringe opp tidligere bøssebærere fra eksisterende lister og verve nye.
- Skape synlighet: lage stands, dele ut kampanjemateriell (som tilsendes eller lastes ned fra blimed.no) til nærbutikken, legesenteret, biblioteket eller annet. Informere lokalmedier om alt som skjer i forbindelse med TV-aksjonen.
- Engasjere næringslivet til deltakelse på giverstafett.no eller arrangere ringedugnader.
- Oppfordre skoler til å bruke undervisningsopplegget. Tilgjengelig på salaby.no og kan lastes ned fra blimed.no.
- Være med å organisere aksjonsdagen.
- Organisere innlevering og utlevering av bøsser.
- Bidra med å lage god stemning ved å koke kaffe eller bake.
- Melde deg som sjåfør til kjøring av bøssebærere og reservekorps.

Finn ut mer om å arbeide frivillig for TV-aksjonen på blimed.no.

TV-AKSJONEN BYR OGSÅ PÅ ANDRE MULIGHETER FOR Å ENGASJERE SEG:

- Bli bøssebærer. Meld deg på blimed.no eller ring 02025 (fra september).
- Få med venner, familie og kollegaer til å gå med bøsse.
- Lik TV-aksjonen NRK på facebook, og spre siden til dine venner.
- Bruk sosiale medier til å dele poster om TV-aksjonen, ta bilder av aksjonsaktiviteter og legg ut på instagram med #tvaksjonen.
- Mobiliser ditt eget lokalsamfunn: ved å inspirere skoler, idrettslag, kirker, lokallag og foreninger eller andre organisasjoner du er en del av, til å skape aktivitet, synlighet og rekruttere bøssebærere.
- Oppfordre arbeidsplassen din til å rekruttere bøssebærere blant egne ansatte og samarbeidspartnere. Du finner materiell på blimed.no.
- Oppfordre bedriften din til å være med på næringslivsdugnaden og utfordre andre bedrifter til å gi (giverstafett.no).

Hent inspirasjon på blimed.no.

ANTALL FRIVILLIGE
7 000

SATHA SEJOHN SRITHARAN
KOMITÉLEDER I STOVNER BYDEL

Jeg har gått med bøsse fra jeg var liten, men meldte meg til TV-aksjonskomiteen på Stovner for første gang i fjor. Da var jeg i hovedsak rekrutteringsansvarlig, men jeg påtok meg etter hvert flere arbeidsoppgaver. Jeg bidro med rodefordeling, telefonrunder og pynting av bøsser og lokale. I år skal jeg lede komiteen!

Det føles meningsfylt og være med å arrangere verdens største dugnad. Man får jobbe med mange forskjellige mennesker i alle aldre, samtidig som man har det gøy. I tillegg går pengene til forskjellige organisasjoner og prosjekter hvert år, noe som fører til at engasjementet hos frivillige - og givergleden i hjemmene - alltid er på topp. Men det aller beste med TV-aksjonen, er at man føler glede over å bo i verdens beste land, og kan bruke det overskuddet til å gjøre hverdagen litt bedre for noen andre!

ANTALL FRIVILLIGE KOMITEER
Over 500

Foto: Greg Rødland Buick

Foto: Greg Rødland Buick

VANN I UNDERVISNINGSOPPLEGGET

TV-aksjonen NRK lager et undervisningsopplegg for skolene, i samarbeid med Gyldendals digitale undervisningsplattform salaby.no.

Årets skoleopplegg er direkte koblet til årets sak – "Vann forandrer alt". Vann er grunnlag for alt og inngår i veldig mange organismer, prosesser og samfunnsproblematikker, så her er det mange temaer å ta tak i. Årets undervisningsopplegg vil fokusere på tre-fire fag og utvikles for grunnskolen. Opplegget inneholder både praktiske øvelser og teori. I fjor brukte 250 000 elever opplegget aktivt og i år vil vi ha enda flere med!

Mange skoler engasjerer seg hvert år i TV-aksjonen gjennom undervisningsopplegget og kreative innsamlinger. I fjor kom det inn 3,7 millioner kroner fra skoler over hele landet. Hvis du er lærer eller forelder tar vi gjerne imot saker og bilder fra alle aktivitetene. Det er selvfølgelig viktig å ta hensyn når det er barn på bildene. Send inn saker til post@tvaksjonen.no så vil de publiseres på nettsiden vår blimed.no.

Undervisningsopplegget er digitalt og blir tilgjengelig på salaby.no, blimed.no og kirkensnodhjelp.no fra august.

For mer informasjon, kontakt: Jon Frydenborg på e-post: jon.frydenborg@nca.no eller mobil: 419 20 121.

**ELEVER SOM BRUKTE
UNDERVISNINGSOPPLEGGET 2013:**
250 000

NÆRINGSLIVET STRØMMER TIL TV-AKSJONEN

De siste tre årene har vi sett en voldsom oppblomstring av næringslivets engasjement i TV-aksjonen. Over 7000 bedrifter ga penger og utfordret hverandre gjennom nettsiden giverstafett.no i 2013. Det er en sterk økning fra året før, og i år håper vi du fortsetter – eller hopper på bølgen.

ÅRETS SAK

- Nærheten til en foss eller elv har vært et historisk eksistensgrunnlag for store norske industribedrifter. I Norge er rent vann nærmest å regne som en ubegrenset ressurs, men internasjonalt er situasjonen en helt annen, sier næringslivsansvarlig for TV-aksjonen, Marius Lystad.

Han fortsetter:

- Vannforvaltning er viktig i vareproduksjon over hele verden, og næringslivet har et ansvar for å håndtere dette på en god måte. Med Kirkens Nødhjelp og årets vannprosjekt ønsker vi i TV-aksjonen å samarbeide med næringslivet om å skape økt bevissthet om bærekraftig forvaltning av vannet.

NÆRINGSLIVSDUGNAD

Mye av årsaken til økningen under fjorårets TV-aksjon er at stadig flere kommuner landet over arrangerer ringedugnader for næringslivet. En gruppe sentrale næringslivsledere i hver kommune møtes og ringer rundt til sine kontakter for å oppfordre dem til å bidra til TV-aksjonen.

- På denne måten får bedriftene sosialt samvær og mulighet for nettverksbygging. I tillegg er årlige bidrag til TV-aksjonen en enkel, kvalitetssikret måte å støtte opp om forskjellige organisasjoner som arbeider for viktige saker på en profesjonell måte, sier Lystad.

For mer informasjon gå inn på giverstafett.no eller kontakt Marius Lystad på e-post: marius.lystad@nca.no.

SAMLET BIDRAG FRA NÆRINGSLIVET 2013

34 548 332

8 OM TV-AKSJONEN

THOR GJERMUND ERIKSEN, KRINGKASTINGSSJEF

- TV-aksjonen er en unik anledning for NRK til å kombinere godt og relevant innhold med å samle inn penger til viktige formål! Gjennom 40 år har vi bidratt til å samle inn penger som monner og gjør en forskjell for noen av de viktigste sakene. Dette har bare vært mulig gjennom et fantastisk samarbeid med de organisasjonene som har stått bak de ulike aksjonene. Selv om pengene er det mest håndfaste resultatet, har TV-aksjonen også bidratt med kunnskap og forståelse gjennom de innslagene, gjestene og dokumentarene vi har laget. Gratulerer med jubileet og takk for samarbeidet så langt.

BERIT SVENDSEN, ADMINISTRERENDE DIREKTØR, TELENOR

- Vi i Telenor er stolt over å ha vært partner av TV-aksjonen NRK i over 20 år. Det at vi hvert år kan få bidra målrettet med vår kompetanse på kommunikasjonstjenester under denne tradisjonsrike nasjonale dugnaden setter vi stor pris på, og det skaper stolthet internt hos oss. Det er både inspirerende og lærerikt å kunne bidra til nye gode saker hvert år. TV-aksjonen NRK er unik i så måte.

GEIR SCHAU, KOMIKER OG PROGRAMLEDER

- Det var en sann glede for Morgenklubben å stille opp for TV-aksjonen. Først og fremst var det hyggelig at vi kunne bidra med en sending som skaffet 130.500,- til en god sak. I tillegg fikk vi laget en flott sending fra auksjonsvinerne på Geilo, og hatt det veldig gøy med å lage radio for et viktig formål både før og etter aksjonsdagen. Det skulle bare mangle at vi gjorde vår del i Norges viktigste dugnad!

BERNT G. APEILAND, GENERALSEKRETÆR I UNICEF NORGE

- TV-aksjonen "Sammen for barn" i 2007 ga fantastiske 238 millioner kroner til arbeidet med barn berørt av hiv/aids. TV-aksjonen har gjort at stadig færre barn fødes med sykdommen og stadig flere er i stand til å leve opp. Hiv/aids-arbeidet har nådd et historisk vendepunkt: En aidsfri generasjon er innen rekkevidde. TV-aksjonen er med på å skape varige positive resultater for enkeltmennesker og hele verden.

LEIF ØVERLAND, ADMINISTRERENDE DIREKTØR, NORGES TOPPFOTBALL

- Å kunne støtte opp om TV-aksjonen hvert år er viktig for Norsk Toppfotball. TV-aksjonen og toppfotballen er begge avhengige av lokalt engasjement og frivillighet for å lykkes – og det klarer vi år etter år. Vi er glade for å få lov til å være med og bidra for TV-aksjonen.

PHUNG HANG, PROGRAMLEDER OG ANSVARLIG FOR SKOLETURNEN

- Å få være med TV-aksjonen var utrolig morsomt og givende. Det å vite at det lille vi gjør utgjør en så stor forskjell for andre, gir meg lyst til å bidra enda mer! Skoleturneen var absolutt en suksess med masse glede, kunnskap og engasjement. Vi kan ikke gjøre alt, men vi kan alle gjøre noe. Jeg er stolt av å ha bidratt, og gleder meg allerede til neste TV-aksjon.

TRUDE DREVLAND, ORDFØRER, BERGEN

- Det er fantastisk å se engasjementet og hvordan folk stiller opp for TV-aksjonen år etter år. Ved å gi et bidrag, eller ved å være med på aksjonen på andre måter, får man direkte anledning til å hjelpe mennesker som lever under vanskeligere forhold enn oss. Vi i Bergen kommune er glad og stolt av våre årlige bidrag, og jeg oppfordrer alle bergensere og andre til å være med."

SIRI NODLAND, GENERALSEKRETÆR, INNSAMLINGSRÅDET

- Norges Innsamlingsråd følger TV-aksjonen tett, da våre medlemmer ofte er blant de heldige som skal motta pengene. Betydningen for den organisasjonen som får tildelt årets TV-aksjon er stor. Ingen annen aktivitet kan gi det samme økonomisk løftet i et normalår. Økonomien i seg selv er selvsagt viktig, men det er også en helt unik mulighet til å kommunisere organisasjonens formål. Vi ser at samarbeidet mellom TV-aksjonsteamet og organisasjonen gjør dette til den mest proaktive, kostnadseffektive innsamlingen og samtidig en av de største informasjonskampanjene hvert år.

blimed.no

INNSAMLINGSKONTO:

8380 08 09005

BØSSEBÆRERTELEFON:

02025

NÆRINGSLIVSKONTO:

8382 08 05200

BESØK OSS PÅ facebook.com/tvaksjonen

KONTAKTINFORMASJON:

Fylkesaksjonsleder, Hordaland: Cecilie Bartnes

Byaksjonsleder, Bergen: Marthe Jansen

Fylkesaksjonsleder, Stavanger og Rogaland: Tone Therese Paulsen

Fylkesaksjonsleder, Nord- og Sør-Trøndelag: Magnus Kjoraas

Byaksjonsleder, Trondheim: Sarah Føreland

Byaksjonsleder, Oslo: Agnethe Kristin Mikkelsen

Fylkesaksjonsleder, Akershus: Anne-Lene Rasmussen

Fylkesaksjonsleder, Aust- og Vest-Agder: Anita Mørland

Fylkesaksjonsleder, Telemark: Arild Flatland

Fylkesaksjonsleder, Oppland: Wiggo Slåttsveen

Fylkesaksjonsleder, Hedmark: Tore Topp

Fylkesaksjonsleder, Buskerud og Vestfold: Line Vettestad

TV-aksjonskoordinator, Svalbard

Fylkesaksjonsleder, Nordland, Troms og Finnmark: Per-Olaf Fure

Fylkesaksjonsleder, Møre og Romsdal: Morten Oksavik

Fylkesaksjonsleder, Sogn og Fjordane: Kristin Sandal

Fylkesaksjonsleder, Østfold: Renate Holm

hordaland@tvaksjonen.no

bergen@tvaksjonen.no

rogaland@tvaksjonen.no

trondelag@tvaksjonen.no

trondheim@tvaksjonen.no

akm@tvaksjonen.no

akershus@tvaksjonen.no

agder@tvaksjonen.no

telemark@tvaksjonen.no

oppland@tvaksjonen.no

hedmark@tvaksjonen.no

buskerud@tvaksjonen.no

svalbard@tvaksjonen.no

nordland@tvaksjonen.no, tromsogfinnmark@tvaksjonen.no

moreogromsdal@tvaksjonen.no

sognogfjordane@tvaksjonen.no

ostfold@tvaksjonen.no

For generelle henvendelser post@tvaksjonen.no

Sparebankforeningen
The Norwegian Savings Banks Association